

Tartalom: Néhány szó Szatmármegyéről a' maga idejében, (Kemény Zsigmond) 207. l. Bianca-esése, (Taraczkí) 210 l.

Néhány szó Szatmármegyéről a' maga idejében.

(Vége.)

Mióta a' Világ „megfordult“ 's új szavakkal az ó korra utal; jelenünkre még egyszer fel akarja a' romba dőlt multat építeni, 's mint bűvész az elmállott institutiok csontjait a' kopsorsókból kiásva katlanába gyűjti, hogy készítse el azon csoda-szert, melly által azok szelleme a' földre kísérteni megjelen; mióta a' Világ sarkain megfordult, valami idegenszerű körjelek mutatkoznak közéletünkben, helyhatóságaink üterei lázasabban kezdenek verni, et nova februm terris incubuit cohors. Kimondaték ezen elhíresztelt lap egyik hasábján, hogy a' kis birtoku nemesség megvásárolható, csak vevője találkozzék, 's néhány sorral utóbb fejtegettetik, mikép ezen osztály érdeke különben is ugyanaz, mi a' nagy földbirtokosoké. És azóta az elvítákra kortesek jelennek meg, az ellenzék szava megczáfolás helyett lerivaltatik, a' korszerű indítványok metsző késsel irtatnak ki, és ultima ratio vá az ólmos bot vált. — Mű gyanúsítani nem akarunk, 's még kevésbé nyomorult tényeket hatalmas paizs alá vonni; de a' történet különös játékának tekintjük, hogy e' szavak és e' tettek olly közel estek egymáshoz, mint szokott egyaránt az ok következményeihez. Mű magunkkal elhitetoi nem tudnók, hogy épen azon egyének, kik nem rég ezen nevet „közvélemény“ az aljas, sőt tilos szavak sorába igtaták, holott a' rossz hírbe hozott „közvélemény“ egyebet nem jelent, mint rang- és polgárzati jogkülönbség nélkül, azok többségének, kik tettel, élőszóval vagy írásban részt szoktak venni egy nemzet szellemi életé kifejtésében, bizonyos kérdések felőli nézetét: most tervök kivitelére ollyaknál keresnek

segítséget, kiknek nevezetes része, átalába vélekedni sem szokott 's csak proletarius csordának jó. Midőn hajdan Fox követté választatása forgott fenn, ékes urhölgyek kerestek kijeleltők számára pártfogást, 's kormos szénégetőktől kértek csókért szavazatot: mulatóságos egy játék vala ez. Hasonló elmés ötlet — 's még a' mellett mocskot sem okozó — volna, ha bizonyos salonemberek, osztályuk képzelt érdekéért, hévvel vonnák legújabb szabásu mellynyökhöz a' zsiros ingüt, és síma Jaquemar-kesztyüsen szorongatnák a' „szegény legény“ fel-tört kezét. — De mű hinni nem akarjuk, hogy épen azok, kik már annyiszor panaszolák, miként megyei szerkezetünknel fogva, a' kormány teljes hatékonyságot nem fejthetve ki, a' törvény szigoru teljesedésbe vétele, a' rend szoros fentartása kellőleg alig eszközölthetik: most csendháborításra, a' személyes bátorság szétdu-lására kezét nyujtsanak. Azouban számosan voltak Szatmármegyében olly meggyőződéstől áthatva, hogy a' n. károlyi mozgalmakba idegen kéz is beléjátszott, 's enuél fogva ott e' név „Világ“, mint értésünkre esett, nem a' jobb hangzatuak közé tartozik. —

Mű a' végin is csak annyit gondolunk valószínűnek, hogy létezett kortesvezér, ki ez egy részben jámbor ártatlansággal úgy véle: bizonyos magasabb kör méltánylását meg fogja nyerni, ha — mig személyes bosszuját kielégíteni különben is szándéka volt — a' 12 pontokat minden áron megbuktatja. Célját, reméljük, el nem érte, 's bizton számolunk arra, hogy a' Világ ha csakugyan a' nagybirtoku aristocratia egyik nevezetes töredékének organuma, 's eként azon osztály nézetét mozdítja elő, melly

magyoni és polgári helyzeténél fogva minden erőszakosabb kitöréstől kétszeresen iszonyodik, versenyezni fog velünk illy botrányos kihágások megrovásában.

Ezen kitérés után — mit közbeszöni a tisztelt olvasó közönség eligazulására szükségesnek tartottunk — száljunk Szatmármegye közgyűlésének azon lépéseire, mellyek által gyakori ismétlés esetében megyei rendszerünk, alkotmányunk, sőt létezésünk is veszélyeztetik.

Bűnös és következményeiben ki nem számíthatólag ártalmas vala azon tény, miszerint elvkérdések eldöntésére anyagi erő használtatott, 's következőleg a' legdrágább kincsnek — az észnek — ellensúlyául a' sors mérlegébe Brennus kardja vettetett be. Illy módszerrel minden józan haladásnak útját el lehet állani, feltéven azt, hogy a' szabadelvü egyszersmind lelki-ösmeretesebb, óvakodóbb és polgárért kimélőbb, következőleg egyenlő, sőt tetemesb erő mellett is személyét védeni alig, versenytársát legyilkolni soha sem fogja; feltéven azt, hogy önként veti magát azon korlátok alá, mik közé a' kereszténység elsőbb századaiban, az új-hittan követőjét pogány kényurak zsarnoksága helyezé, midőn az, a' küzdhomokra kivezetett, kezei szorosán egymáshoz köttetének, markába rövid kés illeszteték, 's aztán élet- és halálra küzdeni kellett jól fegyverzett gladiatorral. E' vélemény magasztos volna ránk, de elpirító Önökre nézve. Önök azonban kortesvezérlők elhinni nem fogják, és méltán, hogy egy egész párt, az emberi természetén túl öntagadóvá válhatnak. 'S ha majd kar ellen kar emelkedik, és a' szónokok beszéde a' zöld asztalnál tárogató leend a' zöld asztal körüli harcra, ha a' rossz példa ragályos erejénél fogva évnegyedes gyűléseinken, 56 megyében — a' visszakapcsolt részeket is ide értve — esztendőnként 224 csatát fog küzdeni a' magyar: akkor a' közügy iránti buzgalom dicssugár leend-e körülünk vagy máglyaláng, melly létünket felemészti? a' szólasszabadság jog-e vagy halálos ítélet? 's a' megyeterem küszöbén keresztül szent helyre lép-

tünk-e, vagy a' caudiumi furcák elébe? Ne ámtísa senki magát el; ugyan azon tett egy helyt bátorság, másutt szemtelenség. Egy indítvány megbuktatásával lehet érdemet szerezni, az indítványozók leverésével nem. Török és tatár ellen ha vitézül harczoltak őseink, dicsőn tevék; mü ha megyei határozatok ellen dorongat ragadunk gyáván teszszük. Mig bűn és erény közt különbséget fog tenni az emberiség, ha az utósoig is agyon ütjük magunkat, Eger és Nagy Károly nem válik Kenyérmező- és Szent Imrévé. Curtiust egy önfertőzőtől ég és pokol távolsága választja külön, noha mind a' kettő életét pazérolta el. — De e' sötét képeknél tovább nem mulatunk.

A' szatmármegyei közgyűlésen második nevezetes hibának tartjuk azt, hogy az ellenzék népszerűtlenségére tilos módok használtattak. Az 1836-ki XI-ik törvényczikk az urbéri telken lakó nemesek adózását elhatározta. Több megyék vevék ezen rendeletet teljesedésbe; Szatmár hatékony lépéseket tenni soká kétkedett. Már a' szomszéd Bihar rendei is, noha a' körülmények szintolly kétesek valának, hódolva a' honfítisztes köteletségérzetnek, az 1836 XI-ik cikket legszigorubb értelmében végrehajták. Valahára, néhány hó előtt, Szatmármegyében is biztosok neveztetnek ki az összeírásra, kik megbízatásukban lelkiösmeretes, pontossággal kezdenek eljárni. Ekkor terjeszteték levelek által szét, 's majd a' tanácskozó teremben vádló hangon elmondattott, miként ezen törvény legdrágábbjogaiból vetkezteté ki a' nemesség egy részét, 's mikép alkotmányromboló eredményei felől egyedül az ellenzéki párt, melly azt hozá, felelős, azon párt, melly a' 12 pontok által, jogrokonaival, a' szegénysorsu nemességgel sánczat ásatni, utat tölteni, porciót fizettetni akar, 's urat jobbágygá, és szolgát urral egyenlővé, a' a' nemzet és közállomány végromlásával, tenni törekszik. Az izgatás meghozá gyümölcsét, mert lőnek számosan ellenségei az *opposition*nak, de — fájdalom — ugyan annyian egy kötelező törvénynek is. És most kérdem: miként fog az or-

szaggyűlés akarata teljesedésbe menni? Járulni fognak-e Önök, kik meggyűlölteték, a' XIIk cikk végrehajtásához? Vagy ha az urbéri telket mivelő nemesség nyakasságán megtörik a' megye ereje, és a' kormány sajátjoga és az alattvalók iránti igazságosság érzetében, sem azt, hogy a' jobbágy nem őt illető tefűt hordjon eltűrni, sem azt, hogy a' haditár kiszabott jövedelméből elsikkasztassék, megszenvedni nem fogja: „önkéntes zsoldosainak“ nevezendik-e Önök azon erőt, melly a' feldult rendet visszaállítani küldetik ki, mint a' megye katonáiról mondák; midőn azok a' központi főszolgabíró parancsából a' merényleten ért bűnöst elfogni akarták?

De ha káros vala egy felől a' törvény életbe léptetését hátráltatni sőt talán kijátszani azzal, mert sorsa idegen indítványokkal forrasztaték össze: bizonyára rossz számítás és rendbontás volt más részről ezen indítványokat az elejükbe mért utból kiragadva idő előtt vonni szőnyegre. A' februáriusi közgyűlésen elméletileg czélszerűeknek tartott 12 pontok t. i. választmányának adatának által azon világos utasítással: venné fontolóra, hogyan illeszthetők azok fennálló viszonyaink közé? az alkotmány minő részeinek ujja alakulását feltételezik? következőleg gyakorlatba vételök miként és mennyiben eszközölthetők? 'S ezt a' rendek bölcs tapintattal tevék; mert a' közállomány körüli javításokban a' gondolat helyeségének a' kivitel lehetsége teszi próba-követ. És midőn valaki egy tervről ennyit mond, „jó ha létesíthető“; más szókkal csak ezen általános ítéletet fejezte ki: érdemli, hogy megvizsgáltassék: a' „jámbor ohajtások“ „korkivánat“ és „sürgető szükség“ ezer fokozatai közül mellyiken áll? — Az ellenzékre felbőszült párt azonban szenvedélyeit addig nem zabolázhatván, míg tiszte szerint a' biztosság véleményét elkészíti, a' 12 pontokat, napi renden kívül, új tárgyalás alá vonta. A' többiekhez mérve hihetőleg csekélységnek fog sokak előtt tetszeni a' tanácskozási rend ezen felforgatása. De mű azt hiszszük: a' formásságotra ügyelés és tárgyalási

módszer a' polgári társaság organismusában, nem azon érzéketlen részek közé tartozik, minők az emberi testnél a' köröm és haj, mikből ha többecske is lenyirbálunk, majd visszánőnek, és tetemes bajt nem okozók; sőt bizton merjük állítani, miként épen külsőségeknek rémlő formásságot tesz a' közállomány életművében, ha nem is a' lelket, legalább azon fejlesztő és mozgató erőt, mellynek hiánya menthetetlenül lassu sorvadásra és vég feloszlásra vezet. Bontsd holt részekre fel a' társulatot, vagy vedd ki belőle a' rendet: egyet tevé. 'S kérdeim: a' gyiloknak és a' lassan ölő mérregnek, ha büntetése különböző volna is, eredménye nem egy-e?

Aztán illy áldozat árán van-e czél érve? A' megrohanás eltemette-e a' 12 pontokat? Ti nem ösmeritek az emberi természetet. Egy hűfestett poznából és néhány sing selyemből készül a' zászló, 's olcsóbb, mint a' mivel gyakran legkisebb szeszélyünk teljesítését szoktuk megfizetni, és még is százan és ezren vetik oda érte, mint silány portékát, véreket 's életököt; mert az ellenség elfoglalását diadaljelnek tekintik. A' legutolsó napszámos is megfejtethetné, miként történt, hogy gyakran elősegélők, mert gátoltuk az áradatot?

És itt küszöbére jutottunk az utolsó főbótlásnak, mellyet viszont hallgatással nem melőzhetünk. A' korteskedő párt sejtven, a' tanácskozási rend tettei kigúnyolása mennyire nincs a' maga rendén, kezét mentő ürügy után terjeszté ki, 's ez okból a' közmondás szerint „esőből eszterhacsepegés alá állott“; elhatároltatt t. i. hogy a' februáriusi közgyűlés, mivel a' nagy fontosságú 12 pont indítványozása és előleges megvitatásakor a' köznemesség különösön nem hivatott össze, nem létezőnek tekintessék. Olvastunk a' történezet lapjaiból zsinatokról, mellyek kölcsönben egymást pennavonás által semmisíték meg; de ama forradalmas kor szilaj teteményei bárány-szelidségűek voltak a' kortes-decretumhoz képest. A' versenyző conciliumoknál legalább az idő

egy, ellenben a' hely, elnök és személyzet különböző vala. Itt minden megfordítva áll. Mert egy időben tartatott-e a' „nem létezett“ és „létező“ gyűlés? Koránt sem. Különböző helyen? Mind kettő N. Károlyban. 'S az elnök? Ugyanaz. Talán a' személyzet más, és a' köznemesség különösen összehivatott? Corpo di Bacco! ha ez így volna; de félvilágért sincs. Mert bár mit zűrjünk zavarjunk, a' megye által e' végre tett különös összehívásról szó sem volt; a' zöld asztalnál, a' szokott kivételekkel, most is azon egyének ültek, kik régen, és az egész köznemesség nem vala jelen, mert Tyukod és Csenger olly kevéssé megye, mint Urai Bálint közvélemény. Következőleg ha az idő ugyanazonosága, hely és elnök törvénytelenége, a' tagok száma ürügynek sem használható: a' december 6-kai gyűlés, ha megsemmisíté előzőit, egyzersmind önnullítását írta alá.

Nézetünk a' fenforgó tárgyról kettő: azon tény, hogy nagy vagy kis számmal jelent a' köznemesség egy gyűlésre meg, annak törvényszerűségére nem ok; továbbá indítványok által, maga útján, meglehet akarmi határozatot változtatni, de egy marchalist általán „nem létezőnek“ tekinteni olly képtelenség, mint azt vitatni, hogy a' szem nem lát, a' fül nem hall, többi érzékeink tompák, 's ekként kultárgyaknak személyünkre behatása nincs.

Összefoglalva a' szatmári eseményeket, el nem mellőzhetünk egy megjegyzést. Municipiumunk, külön választva két ellenséges irányu elemet, mint az örök Pyreneus hegysora, középen magaslik; alatta, innen centralisatio, túl foederativ rendszerre hajlom. Távol maradjon tőlünk e' két veszély. Egyiknek se dobjuk martalékul oda nemzetiségünket, ezen ázsiai hagyományból Európában nagy kincscsé nevelt örökséget. Éberek legyenek tehát megyéink egyes törvényszegők rendre utasításában, 's mindnyájan óvakodjunk rossz szenvedélyeket költeni fel. Mert nép és magános sorsában az eseményeket kérlelhetetlen Nemesis szövö, és azon gyémánt abróncsnak, melly az emberiséget polgári tár-

saságokba egyesíti, körirata: „ki bünt vet, kárhozatot arat.“

Kemény Zsigmond.

Blanca-esésc.

(Vége.)

Nem sok idő, 's Blanca bélépelt az atyja kezén. „Nemes uraim“, monda ez, „Blanca már határozott; ő becsüli mindenitek, 's köszöni mindkettőtöknek a' vonzalom ezen tanujelét, deszivet castilii Don Enriquenek ajándékozta.“

„Ah! istenem!“ sohajtá Alfonso keble mélyiből 's elsárgula mint a' halál, mi alatt Enrique Blancához közeledék, gyöngéden köszöne 's örök hűséget esküvék neki. De hirtelen fölkapja magát Alfonso kétségbeestéből, Blancának rohan 's elszakasztva őt erőszakosan vételetársától, kérdi haragra lobbant szemekkel és remegő szóval: „Blanca, valóan szereted-e Don Enriquet?“

„Miért ne?“ — felele a' lyány egész elfogulatlan, „Ha ő vele korább nem ismerkedém meg, talán tégedet választandalak, de így...“

„Ha korább nem ismerkedél meg ő vele! — Ezért hát, ez vala a' biztosabb mód! — Hah, kétszeres áruló, én“ Többet nem szóla, erőt vön magán, 's csak arcvonalmi árulának el belső kint és megvetést.—

Két hét mulva egy boldog házaspár lépett ki a' várkapolnából, követve Don Alfonso, Don Rogerio 's több más fő nembeli castilii uraktól. A' fényes nászvendégségnél maga a' különben olly sötét Almadovári úr is vidám és jó kedvű volt, egymásra köszöntötte az egészségí poharakat, és nem kimélte sem a' bort, sem az elmés szavakat. A' vendégség után mindnyájan készültek a' nagy vadászatra, mellyet a' várúr vendégei mulattatása végett rendele.

Bár homályosult az ég, 's a' köd mindinkább sűrűdve szállott le a' hegyekről, 's előre lehetett jóslani, miként illy nedves hideg idő-

ben a' vadászat nem főgnaa' legvigabban kiütni: mindezenek daczára kimentek; a' bor tűzbe hozta vala a' fejeket 's annál nagyobb lelkesedéssel indultak a' vadak üzésire az almadovári sűrű fenyvesekben.

Azok közt, kik hátra maradtak, valának az új házások; Rogerio visszatartóztatá őket. „Gyermekeim, szóla hozzájok, egy pillanatig se távozzatok a' vadász seregtől, az ég héborult, — a' köd sűrű, — 's könnyen érhetne valamely baleset.“ — Ekkor hangozni kezdettek nyugtalan kiáltások az indulásra, mellyek közt Don Alfonso szózatja hallható volt. A' kürtök meg-rivallottak minden oldalról, az ebek hajtani kezdnek, a' vadások hurráhja a' vizhangzó szirtektől sokszorosan veretett vissza, az ágak re-cesgetek a' felriasztott keresztül, törő vadaktól, 's a' vadász robaj hegyen és völgyön át mind inkább zajgott és rivalgott.

Néhány órai vadászat után megállapodott Don Enrique, de felejtve atya intő szavait, mind inkább távozott — Blancával a' vadászki-séréttől, utját azon bereknek tartván, hol őt egyszer a' hölgy nyila találá. Ez borzadózva kö-veté Don Enriquet, mintegy bal sejtelmektől megszállva, kerülni akará a' helyet, melly olly fájdalmas emlékeket költe fel szívében, 's fér-jét esengve kéré, irányukat a' bércepataknak venni. Enrique engedett kérésének, 's édes nyá-jaskodással a' helyre jutának, hol a' viz zuhog-va szakad le a' tetőről. De Blanca, eltelve más-kor nem érzett szívszorongástól, mind inkább sürgeté férjét a' kisérthez visszafordulni, em-lékezteté intő szavaira atyjának, Alfonso sötét képére; 's hogy még mellőlök néhány pillanat-ra is alig távozott; hiába erőködék Don Enrique bátorságot önteni belé, hiába mutogatá neki, miként nála, az ő védelme alatt mitől sem félhet, hogy Alfonsotól sem tarthatni, ki tova-gi szavát adá boldogságukat nem háborgatni. A' különben merész lelkű Blancát nem lehet megnyugtlatni, 's midőn-e' kívül a' köd is eső-cseppekké kezdé fölözlni 's már alkonyult, végre engedett Don Enrique 's szinte fordul-

ni akart, midőn birtelen Don Alfonso utjokba állott. „Titeket kereslek, a' ti eltávozástok miatt aggódtunk; még leend elég időtök együtt le-hetni!“ hozzá tevé gúnyolódó mosolylyal. Blanca remegett. A' zúgó bércepatak partján állanak. Ekkor még közelebb lépe Alfonso barátjához. „Ma Szent Lőrincz napja. — Ez a' te születési napod Enrique, emlékszel még reá?“

„Hogy ne emlékezném?“

„Igen, ma végzed bé ismét egy napját él-tednek. — Mennyire megkeserítéd te az enyé-met a' közelebbi napokban csalás és hazugság által. — Megfosztottal engem életem boldogsá-gától. — Kétszínű, én nem hiszek többé senki szavának, mióta te elárultál! — Te magad alnokságod által feloldoztál engem adott szavam alól. Te a' becsületes harcot csalárdul ki akar-ád kerülni; testvéri szeretet színében, nem vé-rem, de veszélyem akartad. Úgy van, te ma-gad gondoltad ki a' biztos eszközt az én, de a' te 's az ő veszedelmére is. — Te koráb-bi jöttöd által földi mennyemet elrablad töl-lem, eredj hát korább mostan is az örök kár-hozatra!“ — E' szavaknál magán kívül vala Don Alfonso dühében, 's villogó gyilkával rohant Don Enriquenek; de a' pillanatban, midőn a' halálos dőlést teendé, egy nyiltól átszurva erzi magát, lerogyik, a' megázott meneteles pazsi-ton Don Enrique lábaihoz csuszamlik, mellye-ket ő végerejével átkulesol, 's magával ragadja őt és Blancát, ki férjét szoroson átölelve tart-ja, a' bércepatak zuhogó habjai közé. Ez lőn Blanca menyegzői ágya.

Rogerio volt pedig az, ki a' nyilat ellöt-te vala.

Még ma is, esküvéssel erősítik a' környék-beli emberek, láthatni-szent Lőrincz napján, el-ső perczeiben a' nap mindenik órájának, a' viz-esés közepette egy nőalakot fehér öltözetben, fölödött fekete hajzattal. Éjeli órákon pedig nem-csak ez alak sokkal láthatóbb, de tisztán hallik még siránczó kiáltás is, mint midőn vízbe fu-ladók segélyért kiáltoznak. Azért nem merészel senki is; a' nélkül hogy el-bb keresztet vetett 's magát védszentjének ajánlotta volna, a' bérce-palak vizeséséhez közelíteni, melly azóta Bla-nca-esésnek neveztetik.

Taraczi.

(Vége a' második felevnek.)

TARTALOM.

	<i>Lap.</i>
Blanca-esése	203-206, 210-211.
Bogátról	125-126.
Csenkesz Gáspár házi élete	187-190, 192-196.
Cserkeszleány	30-32, 38-40, 42-46, 50-54, 58-60.
Cora	153-158, 162-166, 171-172, 179-181.
Erdélyi órák	9-10.
Érintések az Erdélyi Reformok körül	111-114, 119-122, 127-128.
Észrevétel Somogyi Antalnak az oláhokról írt cikkére	191-192.
Feledés	181-182.
Figyelmeztetés statistikai bureauxra	151-153.
Főbb ohajtások országgyűléseinktől: Irány. Ipar. Saját bajaink. Orvoslatok	79-81, 87-89.
Hiuság és szerelem	75-78, 81-86, 89-91.
Hugó Napoleonról	4-8, 10-16.
Ismeretlen	130-134, 140-142.
Klárís gyöngy	99-102, 106-110, 114-117.
Lajos, XV. Straszburgban	20-22.
Liberalismus, Radicalismus	134.
Megjegyzések a' pyrenäi félszigetről	197-198.
Néhány szó az unitariusok korondi 1841-i synodusáról	95-99, 103-106.
Néhány szó még az unioról	117-118, 122-125, 128-130.
Néhány szó Szatmármegyéről a' maga idejében	199-200, 207-210.
Oskolákról	1-4, 17-20, 25-29, 33-38.
Szellem-zálog	148-150.
Széttekintés perfolyamunk mezején, jelesen a' folyamodás és ügy- védi meghívásról	159-162, 167-171, 175-179, 183-187.
Titoknoki jelentés a' m. t. társaság 1841-i munkálkodásairól	91-94.
Unio	41-42, 47-50, 55-58, 63-68, 71-75.
Urbéri javallat	135-140, 143-148.
Zadig basa	60-62, 68-70.
Város Angliában	197-198.
KÖZLEMÉNYEK.	
Ángol papság bánása	190.
Arapataki borvíz	134.
Czigányok	54.
Czinádi Pál emléke	102.
Észnek haladása	182.
Elősegítés	62.
Francia és angol gyarmatosító módszer sajátosságai	8.
Gyógyszabály	174.
Hirdetmény sirköveken	182.
Keleti népek	182.
Következetesség	174.
Különösség	174.
Nyílt levél	22-24.
Nyíltzivűség	54.
Római névkönyvből	190.
Sikeretlen ifjú küzdelmek	16.
Titkos és nyilvános bűn-taxa	174.
Ötletek	102-110, 118-126.
Újkori dühök	174.